

Matija Ferlin, plesalec in koreograf

Kadar zaidemo, vemo da smo na pravi poti

Ana Schnabl

Običajno je, da si zapomniš tiste ljudi, ki štrlijo iz povprečja. Bodisi zato ker nas motijo, bodisi zato ker nas navdušujejo. Umetniki v tem primeru niso izjeme – kar je dobro za nekatere, je slabše za druge. Med tistimi umetniki, ki izstopajo ne le med pripadniki neke določene generacije, ampak tudi sicer, je **Matija Ferlin**.

V Pulju rojenega koreografa in performerja – ki zlagoma drsi v polje intermedialnega – so leta 2011, pri starosti devetindvajsetih let, v *New York V Magazine* razglasili za najbolj obetavnega mladega koreografa. Če upoštevamo dejstvo, da je dotlej realiziral že sedem predstav ter pet kratkih filmov in videov, je potrditev že malo zamujala. Ob tem je seveda skoraj nujno omeniti njegova izjemna in nadvse plodovita sodelovanja z avtorji, kot so Ivica Buljan, Maja Delak, Arne Henderson, Keren Levi, Sasha Waltz, David Zambrano in Jasna Žmak, ter gostovanja na evropskih in ameriških festivalih večjega in žepnega formata: dunajski Impulstanz, Spyder festival v Lyonu, Mladi levi in Gibanica v Ljubljani, Ex-Yu festival v New Yorku in mnoga druga.

Zahteva po odprti glavi

Pove, da ga je ples očaral že kot otroka, ko je čas preživel ob italijanskih oddajah. Ne ve več natančno, kaj ga je pritegnilo, vsekakor pa je šlo za kemijo, zaradi katere je že pri šestih letih pričel hoditi k plesu. Približno dvajset let kasneje je diplomiral na amsterdamski School for New Dance Development, ki ga je naučila artikulariti in oblikovati lastne namere: »Ta šola je zastavljena zelo svobodno; ko šolanje končaš, ti ni treba narediti nič, lahko pa z orodji, ki si jih pridobil, narediš veliko.« Za svoje diplomsko delo je nastavil projektno serijo z naslovom *Sad Sam*, katerega aktualni del *Sad Sam Lucky* smo lahko v Ljubljani prvič spremljali pred dvema letoma. Besedna igra *Sad Sam* naznanja točko avtorjevega umetniškega razvoja – v pomenu »zdaj sem« – in hkrati ironizira stanje romantičnega, mela-

nholičnega umetnika – kot »žalostni Sam«. »Sad Sam pravzaprav ni serija, edino vezivno tkivo vseh predstav sem jaz sam, nič drugega,« pravi.

Kot igrivega in raziskujočega solista smo ga v Ljubljani prvič spoznali leta 2009 v *Sad Sam Almost 6*, ko ga je intenzivno zanimal otroški um, ki se prične ob trku z družbeno resničnostjo in njenimi zahtevami razpolavlja, naposled pa odraste v nepopolnost. Tistega, ki ga je takrat očarala Ferlinova odrska koncentracija in prezenca, tisti *je-ne-sais-quoi* vsake prepričljive poetike, je tretji *žalostni Sam*, ki je v dialog povabil Srečka Kosovela, lahko vrgel s stola. Ferlin je v njem namreč duhovit in divjaški, čudaški. S Kosovelom se je podrobneje spoznal med procesom dela za predstavo *Serata artistica giovanile*, ki jo je koncipirala Maja Delak. Prevezl ga je tako zelo, da je iz njegovega opusa izluščil dvesto verzov in jih skupaj z dramaturgom Goranom Ferčecem znova dekonstruiral, jih razporedil v enote ter se nanje odzval z vsemi razpoložljivimi sredstvi. Ferlin je prepričan, da vstop v njegovo delo od gledalca zahteva predvsem odprto glavo, saj mu je pomembno, da se predstava razcveti ob pravem času. Razcveti se tako, da doseže vrhunec sanjivosti – kot v *Sad Sam Almost 6* – ali pa eskalira v hrup in kaos – kot v *Srečku*. Naslednji *Sad Sam* bo v korenu nosil romantično *Rose*. Tako je namreč ime Ferlinovi babici, ki jo je v starosti zmotila Alzheimerjeva bolezen. Zanima ga, kako lahko kot koreograf nadaljuje kognitivni proces tam, kjer se njegovi babici zatakne oziroma kjer se njegova babica izgubi.

Z lepoto si nima kaj pomagati

Izhodišča Ferlinovih koreografij, performansov, kratkih filmov ali videov so odvisna od tega, ali se procesa loti sam ali v skupini. Svoja solistična dela pričinja v svobodnem asociativnem procesu, dovoli si slediti intimnim zanimanjem, kadar pa mora v metodo dela povabiti še dru-

ge, je njegov pristop bolj formalističen: delo s tekstom, razmerje do teksta, prostorska razmerja in kompozicija, orodje glasu in naloge improvizacije. Zabava ga, da mu očita, da v zaključevanju predstav ničesar ne prepusti naključju, brez dovoljenja ne bi smela odra prečkati niti mikroskopsko majhna žival. »Koreografiram vse,« zatrjuje, to pa vsekakor ne pomeni, da so njegovi končni izdelki rigidni in odtujeni. Nadvse veliko mu pomeni, da lahko vedno znova izzove gledalčevo pozornost in način zaznave, da ga ne očara samo diskurzivno, temveč pride tudi tja, kjer besede odpovedo. Na vprašanje o tem, ali dvomi, odgovarja s preprostim »seveda« in navrže še, da si kot vsak tudi on želi uspešnih predstav. Prostor, kjer dvom nima kaj početi, je prostor raziskave: »Kadar delamo tako dolgo in intenzivno, da popolnoma zaidemo, vemo, da smo na pravi poti.«

Januarja lani smo v Ljubljani lahko videli predstavo *Drugi sočasno*, Ferli-

Ferlin v zaključevanju predstav ničesar ne prepusti naključju, brez dovoljenja ne bi smela odra prečkati niti mikroskopsko majhna žival.

nov ganljivi skupinski komad. »Nikakor ne lep,« me popravi in zanj izbere besedo »vizualen«. Z lepoto si on sam nima več kaj pomagati, saj je lepota vselej izgotovljena tehnika in prejkone znamenje pomanjkanja domišljije. Vizualni elementi predstavo podpirajo, nikoli pa ne smejo postati končni cilj. Poudarja tudi, da se v delo nikoli ne spusti zato, da bi ga nazadnje pokazal, temveč najprej zato, da bi ga dovršil.

Ferlin je v ansamblu Sashe Waltz pri dvajsetih letih plesal predvsem zato, ker še ni vedel, kaj bi, kasneje pa je ugotovil, da nima niti discipline niti interesa za diktat. Trenutno je v Ljubljani, kjer z režiserko Matejo Koležnik postavlja muzikal. Muzikal? »Da. Menim, da sem multimedijски umetnik, ker me ne zanima žanr, ne zanima me posamezni medij. Vedno gre samo za konkretno delo.« x

Page: 20

Reach: 0

Country: SLOVENIA

Size: 574 cm2

2 / 2

Matija Ferlin v aktualnem delu svoje večletne serije z naslovom Sad Sam Lucky Foto